

Ruoka kestävästi ja vastuullisesti

PORI

Ruoan tuotannon, kuljetuksen, valmistuksen ja hävikin ympäristövaikutusten pienentäminen

Ruoka ja ympäristö

Ruoan tuotanto, kuljetus, valmistus ja hävikki kuormittavat ympäristöä

- Ruoka aiheuttaa noin 1/3 arkielämän ympäristökuormasta
  - Asuminen, muut kulutustavarat ja liikkuminen ym. aiheuttavat loput

Omilla päätöksillä voi vaikuttaa ruoan ympäristövaikutuksiin

Ruoantuotannolla on ympäristövaikutuksia

Ruoantuotanto: viljely, keräily, metsästys tai eläinten kasvatus ja niiden lihan, maidon, munien, hunajan ym. tuotteiden hyödyntäminen

Ruoantuotanto

Mitä ruokaa tuotetaan?

- Kasvit vaativat vähemmän energiaa, vettä ja ravinteita kuin lihan tuotto
  - 1 kg tuotto: Appelsiinit 460 l vettä
Naudanliha 15 500 l vettä
- Jalostus: nopeampi kasvu, tuottavuus
- Tuotetaanko ruokaa ihmisille vai rehua eläimille?
- Sopiiko tuotettava ruoka ilmastoon? Voiko esim. riisiä kasvattaa Porissa?

Ruoantuotanto

Miten tuotetaan?

- Tehokkuus: tehomaatalous tuottaa enemmän mutta vaatii myös paljon resursseja
- Luomutuotannossa ruoan ympäristövaikutukset ovat usein pienemmät
- Vaatiiko ruoka paljon resursseja? Esim. kastelua vähäsateisella alueella tai kasvihuoneen viileämmillä

Ruoantuotanto

Missä tuotetaan?

- Sopivat lajit ja lajikkeet vallitseviin olosuhteisiin
  - Ilmasto määrää mitä voi ja kannattaa tuottaa
- Kuljetusmatka lisää ympäristövaikutuksia; mitä pidempi matka, sen suurempi vaikutus

Ruoantuotanto ympäristöystävällisemmäksi

- Suosi kausituotteita
- Kasviruokavalio kuluttaa vähemmän kuin liharuokavalio
- Suosimalla vähemmän vaativia kasvi- ja eläinlajeja

Ruoan kuljetus rasittaa ympäristöä

Ruonan kuljetus

- Ruoka pitää kuljettaa tuotantopaikasta myyntipaikkaan, usein monia välietappeja ja myyntipisteistä koteihin
- Ruokajäte pitää myös kuljettaa
- Ruonan tuotantoon vaadittavat resurssit (vesi, lannoitteet, koneet yms.) pitää kuljettaa
- Kuljetettava ruoka pitää pakata; lisää kuljetettavaa ja jätettä

Ruoan kuljetus

Ruoan kuljetuksen ympäristövaikutuksia voi pienentää:

- Suosi lähituotteita
- Vältä ruokajätettä
- Suosi vähän resursseja tarvitsevia lajikkeita
- Vältä turhaa pakkausmateriaalia

Ruoanvalmistus

Ruoanvalmistus

Ruoanvalmistukseen kuluu energiaa, vettä ja luonnonvaroja:

- Ruoan valmistuksessa kokkauksen yhteydessä
- Valmiin ruoan säilyttämisessä ja uudelleen lämmittämisessä
- Ruokavalmisteiden ja astioiden pesemisessä
- Jätteiden kierrätyksessä

Ruoanvalmistus

Ruoanvalmistuksen energiatehokkuutta voi parantaa:

- Sopiva ja energiatehokas laite
- Oikea valmistusastia ruoan määrän ja laatuun
- Valmistamalla vähemmän kypsentämistä vaativia ruokia
- Käyttämällä laitteita ja astioita järkevästi: kansi, tehokas lämmitys ja heti käyttöön, oikean kokoinen kattila levyn kokoon yms.

Hävikki

Hävikki

Suomessa kotitalouksissa heitetään ruokaa vuosittain roskeen 107–137 miljoonaa kiloa eli noin 20–25 kiloa henkeä kohti.

Hävikkiä syntyy kun ruoka jätetään syömättä ja valmistuksessa.

Hävikki

Ruokahävikin määrää voi vähentää:

- Syö mitä otat lautasellesi
- Osta vain sen mitä tulet tarvitsemaan

Ruokahävikin vaikutuksia voi vähentää:

- Kierrätä ruokajäte oikein
  - Biojäteastia
  - Kompostointi

Syö kohtuudella

Ruoan liiallinen määrä lisää ympäristövaikutuksia